

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 660/2018-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. decembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou MHS Legal, s. r. o., Galvaniho 7/D, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Marek Holečka, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 221/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou MHS Legal, s. r. o., Galvaniho 7/D, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Marek Holečka, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 221/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, ako i z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 23 P 221/2015 vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom napadnutého konania o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému (sťažovateľ je otec maloletého, pozn.), ktoré začalo z úradnej povinnosti (*ex offio*) 30. septembra 2015.

Sťažovateľ v sťažnosti podrobne popisuje doterajší priebeh napadnutého súdneho konania, pričom okrem iného uvádza:

«56. Na základe rozhodnutia súdu zo dňa 3. 10. 2016 je mal. [REDAKOVANÉ] v osobnej starostlivosti otca, mal. [REDAKOVANÉ] býva už viac ako 18 mesiacov v mieste svojho pôvodného obvyklého pobytu, kde žil a vyrastal od útleho detstva v [REDAKOVANÉ] spolu so svojim otcom, ktorý zabezpečuje jeho osobnú starostlivosť. Mal. [REDAKOVANÉ] navštevuje základnú školu v [REDAKOVANÉ], pričom spolu s otcom obýva rodinný dom na [REDAKOVANÉ]. Mal. [REDAKOVANÉ] sa plne začlenil do vzdelávacieho procesu a aktuálne už navštevuje druhý polrok druhého ročníka uvedenej základnej školy, v škole dosahuje od počiatku výborné výsledky. V rámci mimoškolských aktivít mal. [REDAKOVANÉ] navštevuje od októbra 2016 až doposiaľ futbalový klub [REDAKOVANÉ], v rámci ktorého sa zúčastňuje aj futbalových zápasov jednotlivých klubov a turnajov. Prostredie, v ktorom mal. [REDAKOVANÉ] spolu s otcom žije je mu dôverne známe, keďže rodinný dom v [REDAKOVANÉ] bol od jeho narodenia až do 31. 3. 2014, kedy matka opustila spoločnú domácnosť vedenú na uvedenom mieste s otcom mal. dieťaťa a svojvoľne presťahovala aj mal. [REDAKOVANÉ] do [REDAKOVANÉ], do domácnosti svojich rodičov, v ktorom fakticky už maloletý dlhodobo nebýva a nebýva tam ani jeho matka. Otec mal. dieťaťa zabezpečuje v mieste svojho bydliska starostlivosť o mal. [REDAKOVANÉ], pričom mal. [REDAKOVANÉ] je v danom prostredí plne socializovaný, má tu veľa kamarátov, s ktorými trávi voľnočasové aktivity, vo výchovnom prostredí je dlhodobo zdravý a jeho zdravotný ani psychický stav si nevyžaduje žiadne odborné sledovanie lekárov, psychológov ani iných špecialistov tak, ako tomu bolo často

v prostredí, do ktorého maloletého nespočetnými sťahovaniami a bytovými zmenami voviedla jeho matka.

57. Otec upozorňuje, že v priebehu celého konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv k mal. [REDACTED] vedenom pod sp. zn. 23 P/221/2015 bol mal. [REDACTED] už 3x vyšetrený v rámci znaleckého dokazovania a zároveň absolvoval viacero kontrolných psychologických i psychiatrických vyšetrení na zistenie aktuálneho stavu mal. [REDACTED] za účelom potvrdenia alebo vyvrátenia predložených dôkazov jednotlivých účastníkov konania (všetky správy boli predložené súdu a sú súčasťou spisu sp. zn. 23 P/221/2015) a v rámci konania sa pripravuje už v poradí štvrté psychologické vyšetrenie mal. [REDACTED] v rámci znaleckého dokazovania v danej veci, ktoré vracia celé dokazovanie na začiatok.

58. Otec uvádza, že:

- opakované psychologické vyšetrenia mal. [REDACTED] narúšajú emocionálny vývin mal. [REDACTED] a prispievajú k jeho psychickej destabilizácii, pričom opakované otázky smerujúce k voľbe mal. [REDACTED], kde by chcel a s kým by chcel žiť, je pre mal. [REDACTED] ťažkou voľbou a prispieva to k jeho psychickému diskomfortu, a v prípade, že sa bude musieť rozhodnúť, bude to pre neho znamenať nesporne ťažko spracovateľný pocit viny, s ktorým sa deti vyrovnávajú pri takom postoji aký má [REDACTED] vo vzťahu k rodičom, veľmi ťažko (správa k kontrolného psychologického vyšetrenia mal. [REDACTED] z 17. 02. 2018),

- opakované psychologické vyšetrenia účastníkov konania i mal. [REDACTED] v rámci znaleckého dokazovania a vyhotovenie opakovaných znaleckých posudkov nezabezpečujú hospodárnosť konania, účastníci konania sú finančne obrovsky zaťažovaní,

- opakované psychologické vyšetrenia účastníkov konania i mal. [REDACTED] v rámci znaleckého dokazovania a vyhotovenie opakovaných znaleckých posudkov nezabezpečujú zrýchlenie konania, čím je dostatočne odôvodnený záver, že súd nekoná účelne, efektívne, hospodárne a rýchlejšie a predovšetkým tak, aby čo najmenej psychicky zaťažoval mal. [REDACTED].

Záujem mal. [REDACTED] má byť prvoradým pri rozhodovaní o právach mal. dieťaťa v zmysle Zákona o rodine, v zmysle Ústavy Slovenskej republiky (práva na súdnu a inú právnu ochranu) a v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa (- dieťa má osobitné právo na telesný a duchovný rast,, - dieťa má právo vždy byť medzi prvými, komu treba

pomôcť,, - dieťa má právo na pomoc a ochranu,, dieťa má právo na bezpečie,, - dieťa má právo na spravodlivosť).»

Sťažovateľ sa domáha aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 €, čo odôvodňuje takto:

„Podľa názoru sťažovateľa vzniká tomuto z dôvodu porušenia jeho práv aj nárok na finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu tak sťažovateľa ako aj mal. [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ má za to, že poskytnutie finančného zadosťučinenia v ním požadovanej výške je dovŕšením ochrany porušeného základného práva, v ktorom došlo k porušeniu spôsobom, ktorý si vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenie, prípadne príkaz na ďalšie konanie. S ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, celkovú dĺžku posudzovaného konania, jeho priebeh a na mieru zavinenia okresného súdu na vzniknutých preťahoch. Sťažovateľ teda uvádza, že jediným poruшитelom základného práva je Okresný súd Michalovce, ktorého zákonný sudca vedie priebeh konanie takým spôsobom, ktorý je porušením základného práva sťažovateľa, pričom miera zavinenia je výhradne na Okresnom súde Michalovce. S ohľadom na uvedené teda návrh sťažovateľa čo do výšky finančného zadosťučinenia za v súlade so zásadami spravodlivosti aplikovanými ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie priznáva podľa čl. 41 dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných preťahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť mu trovy konania v sume 390,50 €.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril podpredseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 447/2018 z 10. októbra 2018, v ktorého prvej časti je popísaný doterajší priebeh napadnutého konania:

„... Od začatia konania boli vykonané tieto úkony súdu /S/, otca /O/, matky /M/:

- 30. 9. 2015 uznesenie o začatí konania /S/

- 13. 10. 2015 rozhodnutím súdu dieťaťu ustanovený opatrovník, poučenie účastníkov /S/
- 5. 11. 2015 súdu doručené vyjadrenie vo veci /O/
- 12. 11. 2015 súdu doručené vyjadrenie vo veci /M/
- 30. 11. 2015 stanovený termín pojednávania vo veci na deň 15. 12. 2015 /S/
- 15. 12. 2015 pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodov na strane otca /S/ - 2. 2. 2016 pojednávanie vo veci /S/
- 11. 2. 2016 súdu doručený návrh na nariadenie predbežného opatrenia /O/
- 11. 2. 2016 súdu doručené písomné podanie vo veci /M/
- 18. 2. 2016 súdu doručené písomné podanie vo veci /O/
- 11. 3. 2016 rozhodnutie o predbežnom opatrení /S/
- 17. 3. 2016 uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania /S/
- 18. 4. 2016 doručené odvolanie proti uzneseniu súdu /O/
- 29. 4. 2016 spis predkladaný KS v Košiciach k rozhodnutiu o odvolaní /S/
- 3. 6. 2016 návrat spisu z KS Košice i s rozhodnutím o odvolaní /S/
- 3. 6. 2016 rozhodnutie KS Košice doručované účastníkom /S/
- 15. 7. 2016 súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia /M/.
- 22. 7. 2016 rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia /S/
- 15. 8. 2016 súdu doručený znalecký posudok zo strany znalkyne /S/
- 15. 8. 2016 súdu doručené odvolanie otca proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia /O/
- 25. 8. 2016 odvolanie doručované matke k vyjadreniu /S/
- 23. 8. 2016 súdu doručené písomné podanie vo veci /O/
- 6. 9. 2016 rozhodnutie o znalečnom /S/
- 7. 9. 2016 súdu doručené vyjadrenie k odvolaniu otca /M/
- 7. 9. 2016 súdu doručené vyjadrenie k znaleckému posudku /M/
- 8. 9. 2016 súdu doručené vyjadrenie otca k znaleckému posudku /O/
- 8. 9. 2016 vec predložená KS v Košiciach k rozhodnutiu o odvolaní otca /S/
- 26. 9. 2016 návrat spisu z KS Košice i s rozhodnutím o odvolaní /S/
- 27. 9. 2016 súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia /O/
- 28. 9. 2016 súdu doručené podanie vo veci /O/

- 29. 9. 2016 súdu doručené vyjadrenie matky k vyjadreniu otca týkajúce sa znaleckého dokazovania /M/
- 29. 9. 2016 súdu doručené podanie vo veci /O/
- 30. 9. 2016 súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia /M/
- 3. 10. 2016 rozhodnutie o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia /S/
- 4. 10. 2016 súdu doručené podanie vo veci /M/
- 11. 10. 2016 súdu doručené odvolanie proti uzneseniu o neodkladnom opatrení /M/
- 11. 10. 2016 odvolanie matky doručované otcovi a kolíznemu opatrovníkovi /S/
- 12. 10. 2016 súdu doručený návrh na prenesenie miestnej príslušnosti /O/
- 24. 10. 2016 súdu doručené vyjadrenie k odvolaniu matky /O/
- 26. 10. 2016 vyjadrenie kolízneho opatrovníka a otca doručované ostatným účastníkom /S/
- 2. 11. 2016 súdu doručené vyjadrenie matky k vyjadreniu otca týkajúce sa odvolania podaného matkou /M/
- 14. 11. 2016 vyjadrenie matky doručené súdu 2. 11. 2016 zasielané k vyjadreniu otcovi a kolíznemu opatrovníkovi /S/
- 24. 11. 2016 spis predkladaný KS v Košiciach k rozhodnutiu o odvolaní /S/
- 9. 12. 2016 návrat spisu z KS Košice i s rozhodnutím o odvolaní /S/
- 21. 12. 2016 vo veci určený termín pojednávania na 20. 1. 2017 /S/
- 5. 1. 2017 súdu doručená žiadosť o prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti /O/
- 20. 1. 2017 pojednávanie, ktoré bolo odročené na deň 17. 2. 2017 z dôvodu práceneschopnosti PZ otca /S/
- 3. 2. 2017 súdu doručená námietka zaujatosti sudkyne /O/
- 9. 2. 2017 spis predkladaný KS v Košiciach k rozhodnutiu o námietke zaujatosti /S/
- 14. 2. 2017 návrat spisu z KS Košice i s rozhodnutím o námietke zaujatosti /S/
- 14. 2. 2017 uznesenie KS Košice doručované účastníkom /S/
- 16. 2. 2017 súdu doručená žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu nezachovania 5- dňovej lehoty k príprave pojednávania /O/
- 17. 2. 2017 pojednávanie, ktoré bolo odročené na deň 31. 3. 2017 z dôvodov nezachovania 5- dňovej lehoty otcovi k príprave pojednávania /S/

- 27. 2. 2017 súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia /M/
- 28. 2. 2017 vyzvaný otec k predloženiu listinných dôkazov, otec i matka k zloženiu preddavku na trovy znaleckého dokazovania /S/
- 2. 3. 2017 rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia /S/
- 23. 3. 2017 súdu doručené odvolanie otca proti uzneseniu súdu /O/
- 24. 3. 2017 návrh na vykonanie dôkazu /M/
- 27. 3. 2017 podanie vo veci /O/
- 29. 3. 2017 zrušenie termínu pojednávania 31. 3. 2017 z dôvodu odvolacieho konania týkajúce sa rozhodnutia o neodkladnom opatrení /S/
- 29. 3. 2017 výzva k zaplateniu súdneho poplatku za návrh o prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti /S/
- 19. 4. 2017 spis predkladaný KS Košice k rozhodnutiu o odvolaní proti uzneseniu súdu o neodkladnom opatrení /S/
- 3. 5. 2017 návrat spisu z KS Košice i s rozhodnutím o odvolaní /S/
- 12. 5. 2017 podanie vo veci /O/
- 25. 5. 2017 rozhodnutie o znalečnom /S/
- 29. 5. 2017 spis predkladaný NS SR k rozhodnutiu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti /S/
- 16. 6. 2017 súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia /M/
- 26. 6. 2017 rozhodnutie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia /S/
- 7. 7. 2017 návrat spisu z NS SR i s rozhodnutím na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti /S/
- 3. 8. 2017 súdu doručené odvolanie proti uzneseniu súdu o neodkladnom opatrení /O/
- 7. 8. 2017 odvolanie doručované matke a kolíznemu opatrovníkovi k vyjadreniu /S/
- 18. 10. 2017 podanie vo veci /O/
- 25. 10. 2017 vyjadrenie otca doručované ostatným účastníkom /S/
- 9. 11. 2017 spis predkladaný KS Košice k rozhodnutiu o odvolaní otca /S/
- 20. 11. 2017 návrat spisu z KS Košice i s rozhodnutím o odvolaní /S/
- 11. 12. 2017 podanie vo veci /O/
- 29. 12. 2017 podanie vo veci /O/

- 12. 1. 2018 rozhodnutie súdu o návrhu otca vylúčiť ÚPSVaR Michalovce z funkcie kolízneho opatrovníka /S/
- 12. 1. 2018 určený termín pojednávania na 8. 2. 2018 /S/
- 18. 1. 2018 podanie vo veci /O/
- 30. 1. 2018 podanie vo veci /M/
- 2. 2. 2018 podanie vo veci /O/
- 8. 2. 2018 súdu doručená žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti /O/
- 8. 2. 2018 odročenie termínu pojednávania na deň 15. 3. 2018 z dôvodu práceneschopnosti otca /S/
- 15. 2. 2018 námietka zaujatosti sudkyne /M/
- 21. 2. 2018 spis predkladaný KS Košice k rozhodnutiu o námietke zaujatosti /S/
- 5. 3. 2018 návrat spisu z KS Košice i s rozhodnutím, uznesenie doručované účastníkom /S/
- 5. 3. 2018 podanie vo veci /O/
- 15. 3. 2018 pojednávanie /S/
- 22. 3. 2018 podanie vo veci /O/
- 23. 3. 2018 vyzvaní účastníci k formulácii otázok súdnemu znalcovi, podanie otca z 5. 3. 2018 doručované ostatným účastníkom /S/
- 4. 4. 2018 podanie vo veci /O/
- 4. 5. 2018 uznesenie o nariadení znaleckého odkazovania, výzva na zaplatenie preddavku na trovy znaleckého dokazovania otcovi a matke /S/
- 24. 5. 2018 podanie vo veci označené ako Sťažnosť na postup súdu /O/
- 5. 6. 2018 súdu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, odvolanie proti uzneseniu súdu o nariadení znaleckého dokazovania IOI
- 6. 6. 2018 súdu doručené odvolanie otca, sťažnosť proti uzneseniu a námietky voči osobe znalkyne /O/
- 14. 6. 2018 súdu doručená sťažnosť proti výroku uznesenia o zložení preddavku na trovy znaleckého dokazovania /O/
- 4. 7. 2018 rozhodnutie o neodkladnom opatrení /S/

- 4. 7. 2018 podanie vo veci /O/
- 15. 8. 2018 odvolanie proti uzneseniu o neodkladnom opatrení /O/
- 23. 8. 2018 spis predkladaný Krajskému súdu v Košiciach k rozhodnutiu o odvolaní otca proti uzneseniu o neodkladnom opatrení a uznesení o ustanovení znalkyne /S/
- 2. 10. 2018 návrat spisu z krajského súdu
- 5. 10. 2018 podanie vo veci /O/
- 5. 10. 2018 rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti otca /S/.“

Na základe citovaného popisu doterajšieho priebehu napadnutého konania podpredseda okresného súdu v označenom prípise formuluje nasledujúce závery:

«Z prehľadu procesných úkonov súdu a účastníkov vyplýva, že vec je vybavovaná bez zbytočných prieťahov. Zákonná sudkyňa koná v primeraných lehotách a svojimi úkonmi včas reaguje na návrhy, prípadne podania vo veci otca alebo matky. Od začatia konania 30. 9. 2015 až po súčasnosť nebolo zistené, aby úkony súdu boli zbytočné, resp. vykonané neefektívne. Zdržanie rozhodnutia vo veci samej spôsobili nielen početné návrhy na nariadenie neodkladných opatrení, ale i odročenia dvoch pojednávaní z dôvodov, ktoré boli na strane sťažovateľa. Ani - podľa názoru súdu - zbytočné podania otca, ako napr. podaná námietka zaujatosti konajúcej sudkyne, znalkyne, návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti inému súdu, či návrh na vylúčenie ÚPSVaR Michalovce z výkonu funkcie kolízneho opatrovníka, neprispeli k urýchleniu rozhodovania vo veci samej. Ústavou garantované právo na konanie bez zbytočných prieťahov vo vzťahu k sťažovateľovi porušené nebolo.

Právna vec pod sp. zn. 23 P/221/2015 síce nie je právne náročná, ale je skutkovo náročná pre množstvo oznamovaných skutočností súvisiacich s osobou maloletého, najmä zo strany sťažovateľa. Sťažovateľ je osobou, ktorá zbytočnými úkonmi vo veci oddiaľuje rozhodnutie v merite konania. Obsahovo rozsiahle písomné podania s opisom skutkového stavu, doplnené často i o nové skutočnosti a podania vo veci samej spôsobujú nielen značnú záťaž na sústredenosť konajúcej sudkyne, ale i na časový aspekt prípravy pojednávaní či rozhodnutí. Len za obdobie roku 2018 bolo zo strany súdu doručených 7 takýchto podaní, okrem podaní vo veci samej. Sudkyňa z dôvodu dodržiavania „fair procesu“ je nútená podania doručovať i matke a rozhodovať o procesných návrhoch otca, ktoré sú často

svojvoľným uplatňovaním práva. Celý postup sťažovateľa v konaní skôr hraničí so zneužívaním procesných práv v snahe čo najviac oddialiť rozhodnutie vo veci samej a neskôr, v čase rozhodovania, argumentovať adaptáciou maloletého na prostredie vytvorené sťažovateľom, kolektívom v škole, mimo školy a podobne.

Okresný súd popiera, aby konaním vo veci sp. zn. 23 P/221/2015 boli porušené práva dieťaťa [REDAKOVANÉ] na telesný a duchovný rast, vždy byť medzi prvými komu treba pomôcť, na pomoc a ochranu, na bezpečie a spravodlivosť. Z podanej sťažnosti navyše vyplýva, že sťažovateľom je osoba otca maloletého a nie maloletý, čo znamená, že otec na konštatovanie porušení uvedených práv dieťaťa nemá aktívnu legitimáciu. K tvrdeným porušovaniam práv maloletého súd navyše udáva, že dieťa bolo podrobené súdnoznaleckému skúmaniu zatiaľ len raz, na základe nariadeného súdnoznaleckého dokazovania znalkyňou [REDAKOVANÉ]. To, že sťažovateľ podrobuje maloletého rôznym lekárskeým a psychologickým vyšetreniam, pretože sa nevie stotožniť so záverom súdnej znalkyne, nemožno pripísať na zodpovednosť súdu.»

Ústavný súd porovnal prehľad procesných úkonov uvedený v prípise okresného súdu s vyžiadaným súdnym spisom sp. zn. 23 P 221/2015 a zistil, že zodpovedá obsahu spisu, a preto ho považuje za relevantný podklad na účely predbežného prerokovania sťažnosti.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu

pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno neexistujú zásadné odlišnosti (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy opakovane pripomína, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v posudzovanej veci prebieha konanie v citlivej veci úpravy práv a povinností k maloletému už viac ako tri roky, avšak v doterajšom postupe okresného súdu nemožno identifikovať obdobia neodôvodnenej nečinnosti, príp. neefektívnej činnosti, ktorú by bolo možné označiť ako zbytočný priesťah v konaní. Okresný súd v napadnutom konaní priebežne vykonáva procesné úkony smerujúce k zabezpečeniu kontradiktórnosti konania, uskutočňuje pojednávania a zabezpečuje dokazovanie vrátane znaleckého dokazovania a rozhoduje o návrhoch neodkladných opatrení predkladaných účastníkmi súdneho konania, prostredníctvom ktorých opakovane predbežne upravuje ich vzájomné pomery, zohľadňujúc aktuálnu situáciu. Doterajší priebeh napadnutého konania je výrazne poznamenaný tým, že jeho účastníci aktívne a aj opakovane uplatňovali svoje procesné oprávnenia (šesť návrhov na vydanie neodkladných opatrení, návrh sťažovateľa na prikázanie veci inému súdu, sťažovateľom vznesená námietka zaujatosti voči zákonnej sudkyňi, pozn.) a podávali opravné prostriedky proti čiastkovým rozhodnutiam okresného súdu, v dôsledku čoho bolo potrebné viackrát (šesťkrát) predložiť spis na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach a raz aj Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že na podávanie opravných prostriedkov a uplatňovanie iných procesných oprávnení má

sťažovateľ zákonom garantované právo, a preto nemôžu byť pripísané na jeho ťarchu, ale na druhej strane rozhodovanie o nich vedie objektívne k predĺženiu napadnutého konania, čo nemožno pripísať na ujmu okresného súdu.

Po preskúmaní sťažnosti a doterajšieho postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd, zohľadňujúc plynulý priebeh napadnutého konania a množstvo okresným súdom vykonaných procesných úkonov, ako aj nezanedbateľný podiel sťažovateľa na predĺžení súdneho konania objektívne spôsobený rozhodovaním okresného súdu (a následne aj odvolacieho súdu) o jeho opakovane aktívne využívaných opravných prostriedkoch a iných procesných návrhoch, dospel k záveru, že doterajšej dĺžke napadnutého konania nemožno pripísať takú relevanciu, že by sama osebe odôvodňovala (po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie) záver o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a to z tých istých dôvodov, ako porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd pripomína, že primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania sú obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva (základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy) nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti

daného prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke) by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07).

V posudzovanom prípade sťažovateľom namietané nedostatky v postupe okresného súdu v napadnutom konaní zjavne nedosahujú takú intenzitu, že by sa dalo uvažovať o odmietnutí spravodlivosti. Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd dopĺňa, že vo svojej argumentácii sťažovateľ poukazuje aj na práva maloletého, avšak tieto práva neboli označené v petite sťažnosti, ktorou je záväzne vymedzený predmet konania pred ústavným súdom, a preto poukazujúc na povinné kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa ústavný súd považoval uvedené len za súčasť podpornej použitej argumentácie sťažovateľa a osobitne sa porušením práv maloletého, ktorý ako sťažovateľ v konaní nevystupuje, nezaoberal.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by zotrval v presvedčení, že okresný súd v napadnutom konaní aj naďalej koná s neodôvodnenými priet'ahmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2018